

**Dom Pomocy Społecznej
w OLKUSZU**
32-300 OLKUSZ, ul. J. Kantego 4
tel. 32 643-37-39, tel./fax 32 754 44 02
NIP 637-10-50-142 REGON 00132028

DTO.0702.1.2013

00-713754/12
Olkusz, dnia 27.02.2013 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2013 -03- 05
ZAL.	NR 1537861

Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji

DG
2013-03-08

**Dotyczy : wyjaśnień do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji zawierającego
zalecenia pokontrolne z dnia 22.01.2013 r o znakach RPO-713754-VII-
720.3/12/DK.**

Odnośząc się do zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji dotyczących Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Olkuszu informuje :

Odp. 1,7 – Osoby kontrolujące przeprowadzając rozmowy z mieszkańcami zadawały tendencyjne pytania sugerujące odpowiedź np.: cyt. czy personel krzyczy na mieszkańców często – odpowiedź mieszkańca – rzadko i.t.p.

Rozmawiano z osobami mającymi zaburzenia pamięci, słabo zorientowanymi co do czasu i przestrzeni, z tego też powodu udzielone odpowiedzi nie były zgodne z prawdą.

W Domu prowadzony jest rejestr skarg i wniosków, rejestr przypadków przemocy wśród mieszkańców i personelu DPS. Dokumenty te nie zawierają żadnych wpisów od 10 lat. Skargi ustne mieszkańców podlegają także rejestracji.

Odp. 2,3,4 – Zmodyfikowano Regulamin Domu i Procedurę postępowania z osobami nadużywającymi alkoholu eliminując kary regulaminowe.

Odp. 5 – Kserokopie dokumentów określające zasady ustanowione w Domu znajdują się w pokoju socjalnym, a także w ogólnodostępnej bibliotece – czytelnicy.

Odp. 6 – Wywieszono na tablicy informacyjnej adresy instytucji do których mieszkańcy mogą złożyć skargę np. Rzecznik Praw Obywatelskich, Sąd Rodzinny, Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

Odp. 8 – Pracownicy w miarę posiadanych środków kierowani są na szkolenia zewnętrzne z zakresu leczenia uzależnień.

Odp. 9 – Wzmociono kontrolę opracowywanych indywidualnych planów wsparcia mieszkańców, aby wyeliminować ewentualne nieprawidłowości.

Odp. 10 – Przypadki rozlokowania mieszkańców tak, aby osoby różnej płci obce dla siebie musiały korzystać ze wspólnej łazienki zdarzają się incydentalnie. Personel Domu dokłada wszelkich starań, aby takie przypadki wyeliminować.

27.02.2013
zapora

Odp. 11 – Dom nie posiada dodatkowych środków na zwiększenie etatu zatrudnionego już psychologa.

Odp. 12 – W miarę posiadanego budżetu realizowane są niezbędne remonty bieżące. Każdego roku opracowując plan finansowy dla jednostki wnioskujemy o dodatkowe środki na remonty i modernizację.

Odp. 13 – W DPS działa Rada Mieszkańców, która na regularnych spotkaniach z Dyrektorem przedstawia problemy społeczności Domu. Mieszkańcy integrują się w pracowniach terapeutycznych, podczas uroczystości okolicznościowych i imprez kulturalnych.

Odp. 14 – Dokumentacja psychologa została zabezpieczona w zamykanym na klucz biurku.

W odpowiedzi na zalecenia pokontrolne przekazane Staroście Powiatu Olkuskiego informuję, iż w budżecie Domu na 2013 rok zostały zabezpieczone środki tylko na bieżącą realizację napraw i remontów.

Przy planowaniu budżetu na rok 2014 sugestie Krajowego Mechanizmu Prewencji zostaną wzięte pod uwagę.

DYREKTOR
Domu Pomocy Społecznej
w Olkuszu
Cebo Inpke
mgr Iwona Cebo

STAROSTA

Jerzy Antoni Kwaśniewski

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-713754-VII-720.3/12/DK

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, dnia **2013-03-19**

**Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

**Pani
Iwona Cebo
Dyrektor Domu
Pomocy Społecznej w Olkuszu
ul. Jana Kantego 4
32-300 Olkusz**

1708226

Szanowna Pani Dyrektor,

Dziękuję za odpowiedź z dnia 27 lutego 2013 r., w której ustosunkowała się Pani pozytywnie do większości zaleceń zawartych w raporcie z dnia 17 stycznia 2013 r., z wizytacji przeprowadzonej przez Krajowy Mechanizm Prewencji w Domu Pomocy Społecznej w Olkuszu.

W związku z Pani stanowiskiem, odnoszącym się do pkt 1 i 7 zaleceń KMP, należy zauważyć, że ujawniła Pani w nim fakt rozpytania mieszkańców Domu o treść rozmów przeprowadzonych przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji. Praktyka ta jest niedopuszczalna, o czym została Pani powiadomiona w czasie rozmowy wstępnej jeszcze podczas wizytacji Mechanizmu. Na mocy art. 21 *Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania* (dalej: Protokołu), poufne informacje zebrane przez krajowe mechanizmy prewencji są objęte tajemnicą.

Kolejna sprawa dotycząca tej kwestii, to podważanie przez Panią Dyrektor profesjonalizmu przedstawicieli KMP i wiarygodności mieszkańców prowadzonej przez Panią placówki. Jest to poważne przekroczenie granic dopuszczalnej dyskusji dotyczącej przedstawianych rekomendacji. Zarzut stawiany Mechanizmowi, że opiera uwagi i zalecenia na podstawie treści rozmów z osobami mającymi zaburzenia pamięci i słabo zorientowanymi co do czasu i przestrzeni jest też wewnętrznie sprzeczny, bo skoro podważa Pani wiarygodność rozmówców KMP ze względu na ich stan zdrowia, to

ANALIZY

winno się to odnosić również do informacji uzyskanych przez Panią, pochodzących przecież od tych samych osób.

Przede wszystkim jednak należy wyjaśnić, że przedstawiciele Mechanizmu są doświadczonymi pracownikami Rzecznika Praw Obywatelskich, ekspertami z różnych dziedzin (ważnych dla typu pracy, jaki wykonują: prawo, psychologia, pedagogika, wiktymologia, medycyna), przeszkolonymi w prowadzeniu trudnych rozmów. Lista pytań zadawanych w wywiadach jest specjalnie przygotowanym, poufnym materiałem, służącym we wszystkich placówkach danego typu, który nie zawiera pytań zamkniętych. Dopiero po uzyskaniu informacji o danym fakcie, przedstawiciel Mechanizmu może zapytać, jak często się powtarza ta sytuacja, o której opowiedział mieszkaniec. Trudno uznać, że jest to pytanie sugerujące odpowiedź.

Należy również Pani wyjaśnić, że przedstawiciele Mechanizmu wizytują placówki, w których przebywają osoby często w bardzo ciężkim stanie fizycznym lub/i psychicznym i z tego względu mające problem z komunikowaniem zrozumiałych odpowiedzi nawet na proste pytania (np. niektórzy pacjenci szpitali psychiatrycznych). Nie można jednak zakładać, że każda osoba psychicznie chora, niepełnosprawna lub starsza nie mówi prawdy.

Warto również Pani przypomnieć, że w raporcie KMP zawarto informację o ujawnieniu przypadków nieludzkiego traktowania mieszkańców, opartą zarówno o rozmowy z mieszkańcami, ale też o treść dokumentów wytwarzanych przez personel Domu. Niezwykle bulwersująca jest w tym zakresie informacja z dokumentów placówki, ujawniająca opisany w raporcie Mechanizmu przypadek odbierania wózka inwalidzkiego osobie z niepełnosprawnością ruchową i zakazie jej ubierania nawet przez dwa tygodnie po to, by nie mogła opuścić łóżka. Jednocześnie w aktach indywidualnych tej osoby przedstawiciele Mechanizmu natrafili na informacje, iż jej fizyczny stan zdrowia ulega stopniowemu pogorszeniu i że mieszkanka ta ma rozległe przykurcze kończyn dolnych oraz duże zaniki mięśni. Należy rozważyć, czy niewłaściwe traktowanie tej pensjonariuszki placówki nie powoduje opisanych, negatywnych reperkusji.

Z całą stanowczością zatem należy powtórzyć zalecenie zawarte w pkt 1 raportu Mechanizmu o konieczności bezwzględnego przestrzegania prawa mieszkańców do ochrony przed niehumanym, okrutnym lub poniżającym traktowaniem.

Odnosząc się do zalecenia dotyczącego konieczności rejestrowania również ustnych skarg mieszkańców (pkt 7 raportu KMP), poinformowała Pani również, że rejestr skarg i wniosków nie zawiera żadnych wpisów od 10 lat. Właśnie ta informacja była powodem zalecenia w tym zakresie. Trudno bowiem przyjąć, że przez wskazany okres żaden mieszkaniec Domu nie składał ustnej skargi lub wniosku.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 19 i 22 Protokołu, zwracam się ponownie o przeanalizowanie zaleceń zawartych w pkt 1 i 7 raportu KMP oraz udzielenie odpowiedzi w tej sprawie.

*Z poleceniem
Jurydyka Sebastianowa*

Do wiadomości:

Pan

Jerzy Antoni Kwaśniewski
Starosta Powiatu Olkuskiego

ul. Mickiewicza 2

32-300 Olkusz

1708225

Dom Pomocy Społecznej
w OLKUSZU
32-300 OLKUSZ, ul. J. Kantego 4
tel. 32 643-37-39, tel./fax 32 754 44 02
NIP 637-10-50-142 REGON 001320280

RPO-713754/12	BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
	WPL. 2013 -04- 08
ZAL.	NP. 1545166

Olkusz, dnia 03.04.2013 r.

DTO.0702.1.2013

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji**

D4
2013 -04 11

**dotyczy: uzupełnienia wyjaśnień do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji
zawierającego zalecenia pokontrolne z dnia 22.01.2013 o znakach RPO-713754-VII-
720.3/12/DK.**

Odnosząc się do pisma KMP z dnia 19.03.2013 r. pragnę poinformować, iż udzielając Państwu odpowiedzi do pkt. 1 opierałam się tylko i wyłącznie na cytatach zawartych w Państwa protokole, a mianowicie cyt. *Personel krzyczy bardzo rzadko*. Dyrektor nigdy nie przeprowadzał żadnych rozmów z mieszkańcami dotyczących wizytacji.

Odnosząc się do informacji zawartych w raporcie KMP dotyczących jednej z mieszanek naszego Domu, należy rozważyć czy jej stan zdrowia uległ pogorszeniu poprzez stosowanie przez nas kar regulaminowych, czy też przez fakt iż mieszkanka kategorycznie odmawia udziału w rehabilitacji. Personel cały czas podejmuje działania mające na celu usprawnienie mieszkanki, jednak bez rezultatu. Mieszkanka została także skierowana i przyjęta do Ośrodka Rehabilitacyjnego w Reptach, skąd jednak po czterech dniach została wydalona z powodu niewłaściwego zachowania(nadużywania alkoholu). Działania personelu Domu zawsze mają na celu dobro mieszkańca, z tego też powodu zaniechano stosowania jakichkolwiek kar regulaminowych.

Zapomniałam się
11.04.2013 r. B

Dnia 28.02.2013 r. zorganizowano spotkanie z całym personelem Domu w czasie którego przypomniano pracownikom o konieczności przestrzegania wszystkich praw mieszkańców i zapoznano ich z nowym regulaminem Domu.

Dnia 05.03.2013 r. odbyło się zebranie Dyrektora z mieszkańcami Domu. Podczas zebrania zapoznano mieszkańców z nowym regulaminem Domu oraz przypomniano, że w jednostce funkcjonuje książka skarg i zażaleń, skrzynka skarg i wniosków, rejestr przypadków przemocy. Przypomniano zebranym, że Dyrektor przyjmuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 7⁰⁰ - 15⁰⁰, wnoszone ustnie zastrzeżenia i skargi mogą zostać odnotowane w rejestrach.

DYREKTOR
Domu Pomocy Społecznej
w Olkuszu
Cebo Iwona
mgr Iwona Cebo